

TEDENSKE SLIKE

Naročnina za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2'50, 1/2 leta K 5'— celo leto K 10'—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3'50, 1/2 leta K 7'— celo leto K 14'—; za ostalo inozemstvo. celo leto fr. 16'80. Za Ameriko letno 3'25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celo letno 8 kron. Posamezne štev. 22 vin. — Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Štev. 6.

V LJUBLJANI, v sredo 16. septembra 1914.

Leto I.

Naš III. kor naskakuje v okolici Lvova v Galiciji z razvitimi prapori ruske pozicije in rusko topničarstvo.

V listu so slike: mesto Lvov, generalštab, več slik z bojišč, novi papež Benedikt XV., prvi ranjenci v Ljubljani itd.

Detlev pl. Liliencron:

Norec.

Oblegali smo veliko trdnjavo.

Dobil sem povelje, opolnoči s tremi podčastniki in tridesetimi možmi zažgati dvorec La Grenouille, ki je ležal pred črto naših straž. Zdaj je bil sovražnikov, zdaj zopet naš. Zanj je divjal večer boj. Temu se je moral napraviti konec.

Ob desetih zvečer sem velel nastopiti in sem bil črez eno uro pred dvojno stražo; poprej sem bil obvestil najbližnje poljske straže, kako se glasi meni naloženo povelje.

Kako mi je bilo? Kako naj to opišem? Tako nekako, kakor bi bil izven zemlje, v zraku, proč od našega planeta v vsemirju. Bili smo tako sami; nikakih zvez več. Poveljnike straž sem prosil, naj ne pošiljajo pred nami nobenih plazečih se patrolj, da bi se ne pripetila kakšna zamena; in zdaj je bilo okoli nas vse nemo.

Mesec je stal v prvem kraju. Stari stric je bil še toli ljubezniv, da se je docela skrtil za oblaki. Vrgel sem mu za njezovo uljudnost poljub: zakaj bilo je temno a vendar ne toliko, da bi se nič več ne razločalo pred nami.

Dalje... Pst!... Kakor mačke za ropom... Nikakega rožljanja... Previdno, previdno, počasi se plazeči, najprej po dolgem jarku, potem tikoma ob vrtni živi meji, mož za možem, včasih po vseh štirih, potem zopet bliskoma črez cesto, pst, zopet sklonjeni kakor štokrlje... Stoj!... Dalje... Kaj je bilo to? Dolgo nepremični. Nič ni bilo... zopet dalje... »Recite nazaj od moža do moža: Majer naj ne diha toli glasno!... Dalje... Pst... »Stoj!... in... zopet dolgo nepremični. Čisto tiho: »Feldvebelj Barral!« — »»Tukaj, gospod lajtnant!« — »Nikar tako ne kričite!... Še Hansen sèm!« — Nekdo se mi pridruži... »Dalje!« — Jaz zmeraj spredaj. Revolver sem držal pripravljen. (Svojo sabljo sem kot nepotrebno pustil v taborišču.) Za mano feldvebelj Barran in poddesetnik Hansen.

Naprej... Tiho... Kakor mačke za lovom... nikakega rožljanja... »Stojte!« (tiho nazaj šepetaje, a drug se zaleti v družega). »Mir, banda!«

Pred nami, tik pred nami se je pojavil gradček La Grenouille z dvema stranskima poslopjema; vse v velikem vrtu...

Ali je zaseden?... Stojte!... Globoka tišina: slišati bi bili mogli kitajskega cesarja in njegovo vzvišeno majko, cesarico, kihnti.

Lezel sem pred vsemi... Kaj je to? Zagrada. Prokleta! Nazaj. Šepetaje: »Naprej!« Zopet zagrada. Začel sem plezati. Tiho, tiho... Vsak hip bi mi mogel sovražnik strel tičati med rebri: morda nas je sovražnik zapazil in nas pušča zlezti v past. Nekaj je poknilo: sredi zgrade sem s svojim črevljem obtičal med prečkami kolesa. Posrečilo se mi je, osvoboditi se... Moja četica je zlezla za mano... Zdaj so bili vsi na oni strani; stali smo na dvorišču. Sovražnika ni bilo... Zdaj pa se je moralo zgoditi bliskovito. Vzel sem Barrala in deset mož, da se postavim proti sovražniku pred poslopji v varstvo oddelka, ki je imel nalogo zažigati...

Brez diha sem prisluškoval v temo. Ob moji levici je stal Barral, na desni Hansen. Za trenu-

tek se je prikazal mesec. Pogledal sem Barrala, pogledal Hansena: njuna obraza sta bila bleda, a napeto pozorna. Tiho je dejal Hansen: »Gospod lajtnant, gospod lajtnant...!« Kaj je? — »Pred nami so sovražniki.« — Neumnost, Hansen!

Še nič ognja... Tu se je zabliskalo v utrdbah pred nami, in kakor na dani znak so letele visoko preko nas v daleč za nami ležeče taborišče ogromne granate. Dolg žareč rep so puščale za seboj. Modra luč se je pojavljala, zdaj tu, zdaj tam, v odprtinah trdnjaviških obokov... Tu se je dvignila posamezna kot trava zelena raketa, tam, pol milje od nje, škrlatno rdeča... In vendar je bilo vse toli tiho, toli tiho...

Zdaj pa je za nami izbruhnul požar. Zadušeno kričanje... Neka svinja je otožno zakrulila.

»Hansen, pojdite takoj tja: svinjo je brez glasu zadaviti!« — »»Kakor ukazujete, gospod lajtnant.««

Prasketanje, prasketanje...

(Konec prih.)

Mi, ki smo ostali doma.

Polagoma so se ljudje otresli razburjenja in mesta so postala tiha in mirna, kakor so že dalje časa pokojne naše vasi. Na kmetih je postalo tiho in mirno. Podnevi so vasi kakor izmrle. Le tropi otrok se pode okoli oglov, a še otroci ne kriče več toli glasno. Na poljih in senožetih delajo ženske, polodrasli dečki, starci in bolehní možje. Stara dva, ki sta ždela več let brez pravice na kotu, sta morala marsikje zopet prevzeti gospodarstvo. Tudi število konj se je izdatno zmanjšalo in voli in krave so prišle do večje veljave. Prve dni, ko so odšli možje, očetje in sinovi pod puško, je zavladała po vaseh obupna topost in otrplost; ženske so jokale, zdihovale, starci so potrli zrlí v prazno predse, a delal ni nihče. Ko pa so začele prihajati dopisnice predragih v vojski in so doma ostali svoji čitali, da so očetje zdravi in da jim ne manjka ničesar, se je začel vračati domačim pogum. S pogumom pa se je vrnila tudi delaljubnost, energija. Vse je zopet na delu, hiša pomaga hiši, stari prepíri so pozabljeni, v slogi opravljajo posle drug za družega. Žetev in košnja bosta oskrbljeni tudi brez mož. Počasneje, a vendarle temeljito.

Naše kmečke žene so prav zdaj dokazale, kolika je njih vrednost za narodno gospodarstvo; one so najmočnejši steber posestev in če so njih možje junaki pod orožjem, so te naše kmečke matere in sestre junakinje marljivosti, vestnosti in resnobe. Pregovor pravi: »Žena hiši tri ogle podpira«, a sedaj celo vse štiri. Če nam pribore možje zmago na bojišču, nam pribore naše kmetice zmago na narodno-gospodarskem polju. In zavedamo se, da sta obe zmagi enako važni in enako slavni.

Po mestih se vračamo v primitivnost. Avtomobile in motorna kolesa je pobrala vojska, da, celo število fijakarjev se je izdatno zmanjšalo. Električna cestna železnica vozi poredko in le na eni progí. Ljudje hodijo peš. Ker je zmanjkalo slug in postrežčkov, moramo sami prenašati manjše in večje tovore. A nihče se tega ne sramuje. Brzovjav in telefon je okupirala vojna uprava, in le v najnujnejših slučajih moremo brzovjaviti

ali telefonirati. Vse šteti. Bahaštvo je izgubilo, košatenja v pretrano razkošnih oblekah ni videti po ulicah, postopačev v svili in cilindrih ni več. Če pa se kdo pojavi v smešni modi, ga gledajo ljudje s pomilovanjem. Nenavadna resnost je zavladala povsod. Gostilne se zapirajo že ob 9. oz. 10. zvečer, kavarne pa popolnoči. Kwartopircevi in krokarjevi je zmanjkalo. Vse varčuje. Tudi ljubljanske ulice so ponoči tihe in prazne kakor na vasi, in ker gore le redke žarnice, vlada ponekod idilna poltoma.

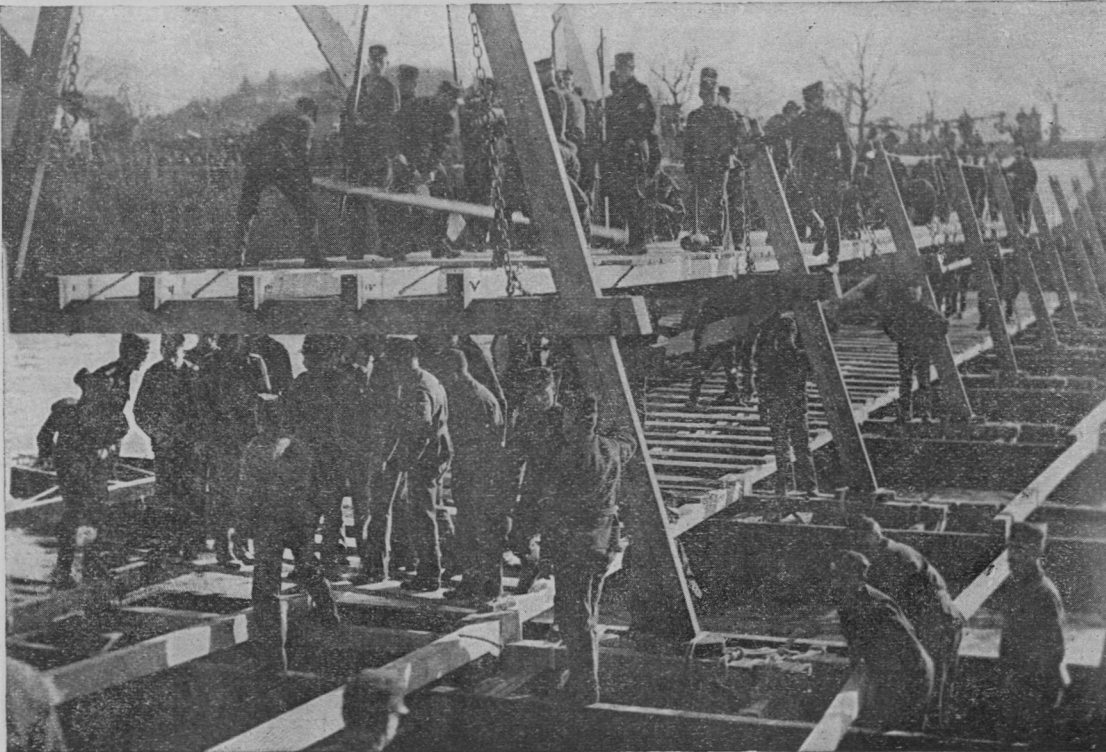
Po hišah se je začel nov red. Gospodinje so odpustile večinoma svoje dekletke, hišne in frizerke ter opravljajo kuhinjske in druge posle same. Domače hčerke, ki so se doslej bavile le s knjigami, klavirjem, finim ročnim delom in zlasti s svojimi toaletami, morajo pomagati, pospravljati sobe, nositi s trga in iz prodajalnic ter šivati. Vojna je postala neizprosni pedagog in gotovo bo marsikje vplivala zelo ugodno. Lenarjenja je

Častniki generalnega štaba proučujejo zemljevid, da določijo kretanje naših čet.

konec, ker vsakdo se zaveda, da je treba zdaj izredno varčevati. Gospodje si pritrjujejo pri pijači in smotkah, nosijo stare obleke in odložene klobuke, odpovedali so se kartam in raznim športom in zadovoljni so z vsakršno hrano. Nobeno delo ni za moške prenzko in vsak najmanjši zaslužek je dobrodošel. Zdaj se počasi zavedamo, koliko

nepotrebne luksusa smo vlačili s seboj, čeprav smo si domišljali, da živimo skromno. Vojna nas nauči živeti pametno, trezno, štedljivo. Stari Sokrat in Diogen nam imponirata čimdalje manje. Vsi se vračamo počasi v prvotnost, ko je bilo delo vse in je bila potratnost še neznan pojem. Zato pa so v dobi vojne umetniki, igralci, slikarji, kiparji, glasbeniki ter razni komedijantje največji reveži. Vse njihovo znanje je postalo naenkrat neplodno, brezkoristno. Ker si v dobi miru

Naši pionirji grade čez reko dvojni most za prehod pešcev (spodaj) in trena (zgoraj).

Donski kozaki pri defiliranju v bojni formaciji in z naperjenimi puškami.

niso znali dovolj pridelati in dovolj spoštovati svoj prislužek, so v vojnem času kakor riba na pesku. Vojna nam je dokazala, da mora biti človek sposoben raznih poslov, ker en sam nas pušča v vojni dobi navadno na cedilu. Očetje spoznavajo, da treba sinovom poskrbeti sposobnost, da jezdijo v različnih sedlih skozi življenje, matere meščanke pa uvidevajo, da klavir, kvačkarnje in lepjenje otrok ne redi. Tako je vse naše naziranje o svetu, dolžnosti in pomenu razrušeno, naša življenska filozofija je postavljena na glavo. Po mestih opravljajo nizke posle akademiki in dame, in celo aristokratke si morajo zavihati rokave, žeti, obračati mrvo, krmiti živino, pometati in čediti. Vojna je svet demokratizirala, razločki stanov izginjajo. In tudi to je koristno ter tudi za bodočnost ne ostane brez dobrega vpliva. Vse pa nas na-

vdaja isto čustvo: skrb, ki izvira iz ljubezni. Zdaj se šele zavedamo, kako smo ljubili one, ki so odšli, kako so nam bili dragi in kako potrebni. V mirovni dobi smo se včasih prepirali, morda celo za hipsovražili s tem ali onim. Danes je vse pozabljeno in vse odpuščeno, spominjamo pa se s solzami le najsrečnejših dni, ki smo jih preživeli z njimi, ki morda danes prelivajo svojo srčno kri daleč v sovražni tujini. Zdaj vidimo, kako malenkostne so bile dosedanje naše skrbi in

težave, zdaj, ko gledamo v duhu pred seboj obširno bojišče, ki se pogreza med gromom topov in prasketom mitraljez v oblake dima in gostotemo. In naša ljubezen vzkipeva ter hrepeni strastno le za enim: Dal Bog, da se vrnejo naši dragi zdravi in zmagoviti! Ko se vrnejo, jih bomo ljubili še gorkeje in še prizanesljiveje.

Francoski vojaški telegrafisti polagajo brzojavne in telefonske žice med vojno, da morejo hitreje poročati o svojih — porazih.

Tiho in prazno je po mestih in vaseh. A ta mir je le zunanji. V naših dušah kriči vse, tisočero misel se križa v naših možganih in viharji skrbi se združujejo v molitev, k nebu burno kipečo:

Zanesi nam, zanesi Bog!
Otni nas rev, otni nadlog!

Med ranjenci.

V neki bolnišnici sem nalletel na mladega častnika. Ranjen je v nogo. Njegov obraz je tako svež, a oči so mu čiste in vesele, kakor da je prišel od kake svečanosti, ne pa iz boja. Ranjen je že nekaj dni. Niti čutil ni, da ga je zadela krogla; in še je vzel nekemu ranjencu puško in je streljal dalje. Tudi za hip ga ni ostavila zavest. — »Že na poti ozdravljam,« — je dejal; »prav škoda je, da sem prišel sem. Upam, da bom kmalu zopet na bojnem polju.« — Na vseh postajah je čakala na vlak velika množica ljudi s cvetjem in zastavami. Povsod so pogostili z obedi in večerjami častnike in moštvo, vse enako. — »Moštvo sili navdušeno naprej v boj, tako, da jih častniki komaj zadržujejo,« je govoril dalje. »Naš »Rdeči križ« pobira na bojnem polju tudi ranjene sovražnike in jih od-

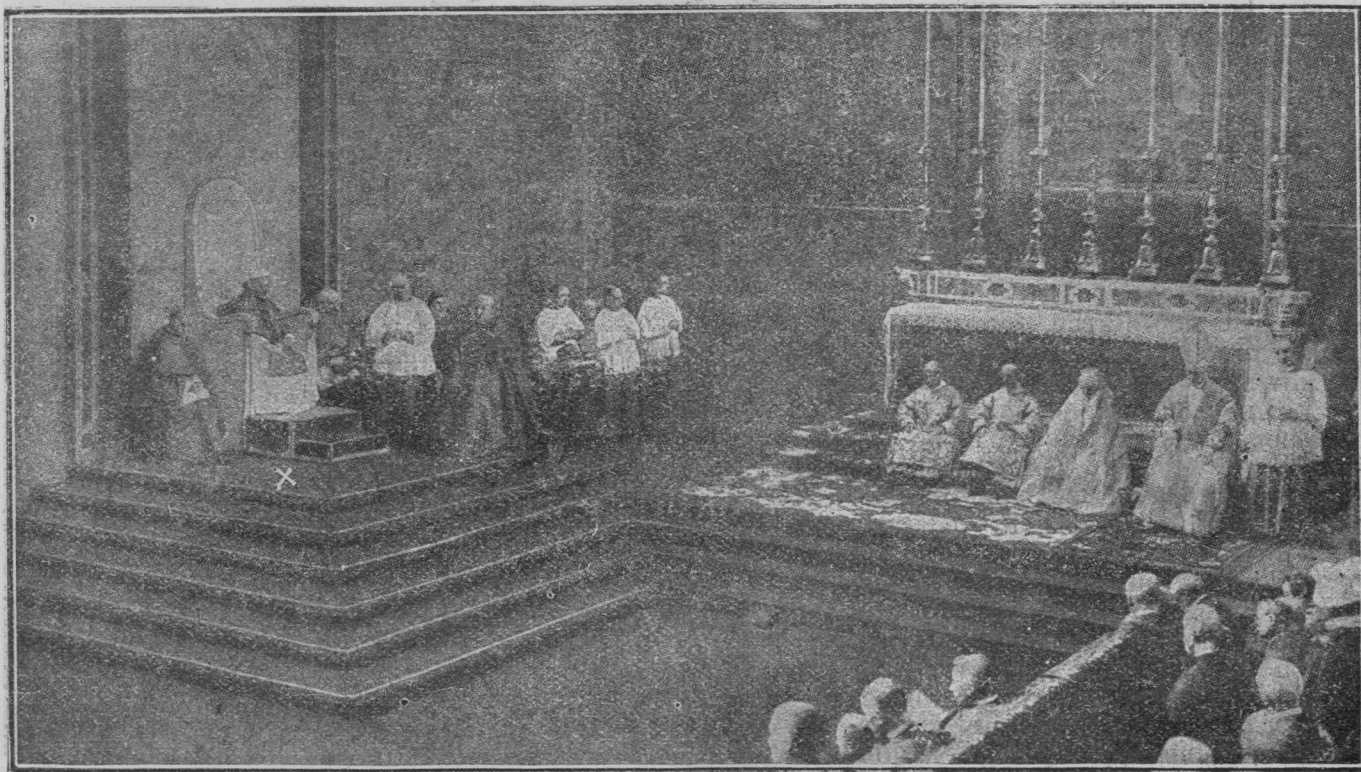
Novoizvoljeni papež, sv. Oče Benedikt XV. na vatikanskem vrtu za cerkvijo sv. Petra: Jakob della Chiesa, roj. 1853. v Pelju, je postal duhovnik 1878, nadškof 1907, kardinal maja 1914.

pravlja v bolnišnice, da jih leči prav tako kot naše. Ali niso jim hvaležni za to. Neki ranjenec je streljal na člana sanitete, ki ga je dal položiti na nosilko.« — Mladi častnik ima pri sebi vso svojo bojno opravo, ki je vsa prestreljena. Steklenica, torba, listine, ki so bile v njej, vse je razdrapano, kakor da so letele krogle kot muhe okoli njega.

Na neki postelji sedi mladenič, Zagorec simpatičnega obraza in utrujenega pogleda. Krogla mu je prestrelila prsi tikoma nad srcem. Da je priletela le malo nižje, pa bi bil ostal takoj mrtev. A niti ne leži in nima mrzlice. Trdil je celo, da bi še lahko korakal, ko bi imel le nekoliko lažjo obleko. Glavna njegova skrb je, jeli kmalu ozdravi, da bi se vrnil v boj. Ko sem ga vprašal, zakaj si tako želi nazaj, je odgovoril: »Niman miru, če pomislim, da moji tovariši bijejo sovražnika, jaz pa sedim tukaj. Sedaj sem sam poziskusil to, zato pa bom prav pošteno streljal.« — Takoj me je vprašal, kaj je novega na bojišču in zahteval časopisov,

da vidi, »kako daleč so že prodrli naši«.

Najhuje je za ranjence, če obleže, zadeti od puškine krogle ali od šrapnela. Toda krogla iz

Papež (X) v zboru kardinalov čita v r'mski katedrali sv. Petra sv. mašo.

Viktor Koman iz Št. Vida nad Ljubljano, ranjen na bojišču pri Lvovu.

puške — pripovedujejo ranjenci — ne povzročajo tolikih bolečin. Nevaren pa je šrapnel; njegove rane strašno peko. — Mnogi lahko ranjeni niti ne občuti krogle, nego se bjee dalje, dokler končno ne opazi, da je ranjen, ali ga ostavi moč. Tedaj vzame iz svoje bojne opreme obveze, — ako še more — in se sam obveže. Ako se ne more sam obvezati, stori to tovariš, ki leži poleg njega, ali kdor pride prvi. Tako

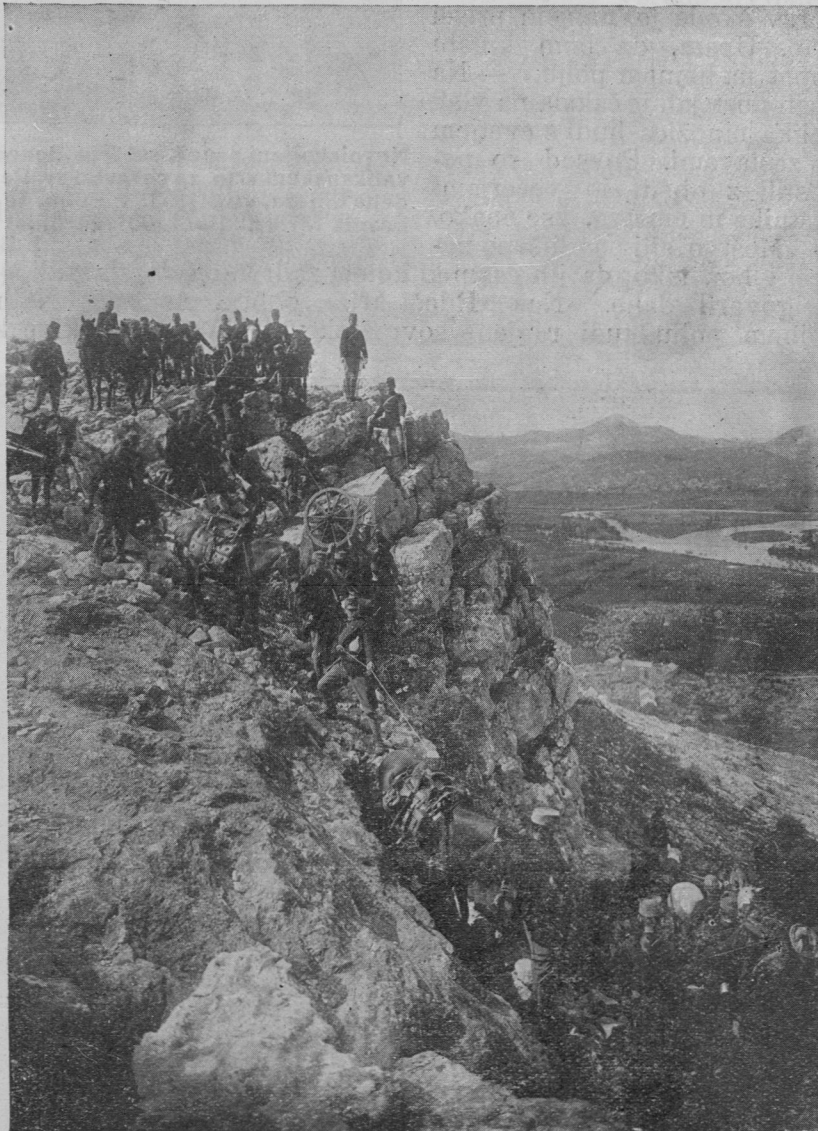
si pomagajo sami, krepečajo se z žganjem in rumom, ki ga imajo seboj.

In med tem, ko se drugi bjee in hite naprej v borbo, ostanejo ranjenci na bojnem polju in čakajo sanitete. Seveda morajo ranjenci včasih čakati dalje časa, da dospo saniteti z vozovi čez bojišče. Ranjene iščejo tudi dresirani psi. Mnogi lahko ranjeni se potrudijo nazaj nasproti saniteti, da bi jo čim preje priklicali. Drug tolaži drugega in mu pomaga. Priprost vojak leži poleg častnika, vsi si pomagajo, kakor rojeni bratje. Ure minevajo; čestokrat jih noč zakrije, dež opljuska in veter prepaha. Oni pa leže v koruzi, v grmovju, v gozdu. Junaško čakajo v krepki nadi, da pridejo oni, ki iščejo po bojnem polju ranjencev. In ko zaslišijo njihov glas, ko zažvižga njihov signal, so vsi od sreče že napol ozdravljeni. Rešitelji prihajajo! In tedaj se sklanjajo nad njimi obrazi njihovih bratov, ki jih sočutno vprašujejo: »Kje si ranjen? Ali si obvezan?« Vzdignejo jih s trdega ležišča. Težko ranjene polagajo na nosilke; one, ki morejo hoditi, pa odvedejo na vozove in jih popeljejo v prvi lazaret, kjer jih čakajo zdravniki, bolničarji, bolničarke in jim obvežejo rane. Neki zdravnik, ki je pripeljal mnogo ranjencev z bojišča,

je pravil, da so ga ranjenci, ko jim je izpiral rane, nagovarjali z najmilejšimi priimki:

»Dragi, dobri doktor! Bog vam plačaj! Blagor vaši duši! Bog vam podeli nebesa!«

Drugi so ga božali, tretji poljubljali, nekateri so mu hoteli poljubljati roke. — Iz lazareta se nadaljuje njihova težka pot dalje. Ako so daleč od železnice, se morajo večkrat voziti z vaškimi vozovi, dokler ne pridejo na ceste, kjer jih čakajo vojni avtomobili, kamor položijo ranjence. Mnogokrat se vozijo po osem, deset in še več ur z avtomobilom, preden pridejo do železnice. Tukaj jih zopet pokrepčajo in jih spravijo v vagono. V vsakem vlaku je nekaj zdravnikov, ki so ranjencem v pomoč, in tudi kuhinja jih spremlja. Ko so v vlaku, tedaj jim je dobro in se čutijo mirne in rešene. Ko jih tako gledamo, niti ne slutimo, koliko so prestali ti ljudje še razun ognja na bojnem polju. A čudno, nihče izmed njih ne pripoveduje, koliko je pretrpel. Govore samo o boju, o bitkah, o onem kar so videli in slišali na bojišču; a vse ono, kar so sami prestali, je kakor izbrisano.

Avstrijsko gorsko topništvo ob Drini, kjer so se vršili hudi boji s Srbi.

Papež Benedikt XV.

Po tridnevni volitvi je bil v četrtek, dne 3. t. m. ob 11:40 dopoldne kardinal della Chiesa izvoljen za papeža.

Takoj po skrutinju sta ceremonijski mojster in zakristan peljala papeža v sikstinsko kapelo. Doyen kardinalskih škofov se je postavil z doyenom kardinalskih dijakonov in kardinalskih duhovnikov pred sedež kardinala della Chiesa in ga vprašal, če sprejme papeževo čast. Na prtrdilni odgovor della Chiese so bili vsi baldahini nad sedeži kardinalov spuščeni, tako da je ostal samo nad sedežem della Chiese, ki je sprejel ime Benedikta XV.

Nato so vstopili vsi udeležniki konklava v sikstinsko kapelo in odpeljali novega papeža v oblačilnico. Kardinal della Volpe, doyen kardinalskih dijakonov, je ogrnil papeža z rdečo, zlatopretkano togo. Ko se je papež vrnil v sikstinsko kapelo, se je vsedel na prestol na najvišji stopnji oltarja, da sprejme poklonstvo kardinalov, ki so mu najprej poljubili nogo, potem pa roko. Končno je papež vse kardinale poljubil in jim podelil blagoslov.

Kardinal della Volpe je izročil nato papežu »ribičev« prstan.

Spremljan od kardinalov, je potem papež zapustil sikstinsko kapelo. Odšel je v notranjost bazilike sv. Petra, da podeli blagoslov. Takoj po podelitvi blagoslova se je papež zopet vrnil v

Prvi ranjenci v Ljubljani: V „Mladiki“ nastanjeni lahko ranjeni Slovenci in Čehi se solnčijo na vrtu.

sikstinsko kapelo, kjer je sprejel drugo adoracijo kardinalov.

Ob 3/4 12. se je pokazal papež Benedikt XV. na balkonu v notranjosti cerkve sv. Petra. Ko se je pokazal novi papež, je pričela v cerkvi sv. Petra množica viharno ploskati. Po običajnih ceremonijah je podelil papež klečečim vernikom apostolski blagoslov. Nato se je papež vrnil v svoje stanovanje.

Novoizvoljeni papež je bil rojen dne 21. oktobra l. 1853. pri Genovi kot potomec plemiške rodbine markijev della Chiesa. Študiral je v Rimu in je korak za korakom sledil karieri pokojnega kardinala Rampolle, kateremu je bil intimen zaupnik. Z Rampollom je bil tajnik nunciature v Madridu in z Rampollom se je l. 1887. vrnil iz Madrida v Rim, kjer je bil takoj imenovan uradnikom državnega tajništva, v katerem se je l. 1900. povzpel do mesta namestnika papeškega državnega tajnika, kar pomenja načelnika pisarne pri kardinalu državnem tajniku.

Slabotnega telesa, a velikega uma, trdne volje, malobeseden, je nastopal hladno in skoro osorno, in vendar si je znal pridobiti poslušalca ter ga obenem držati v primerni daljavi. Monsignor della Chiesa ni bil na svojem mestu začasno nameščeni uradnik, temveč je bil

Pes v službi vojske: Pes s svojim instruktorjem. Psi raznašajo poročila in iščejo ranjence.

določen postati naslednik državnega tajnika. Kardinal Rampolla je bil našel v njem sebi vrednega sotrudnika, kateremu je bila kardinalova politika lastni program, lastni idejal. Della Chiesa, današnji papež Benedikt XV., je bil kardinalu Rampolli inteligenten, zaupen in točen sotrudnik ter zvest in vztrajen zastopnik njegove politike.

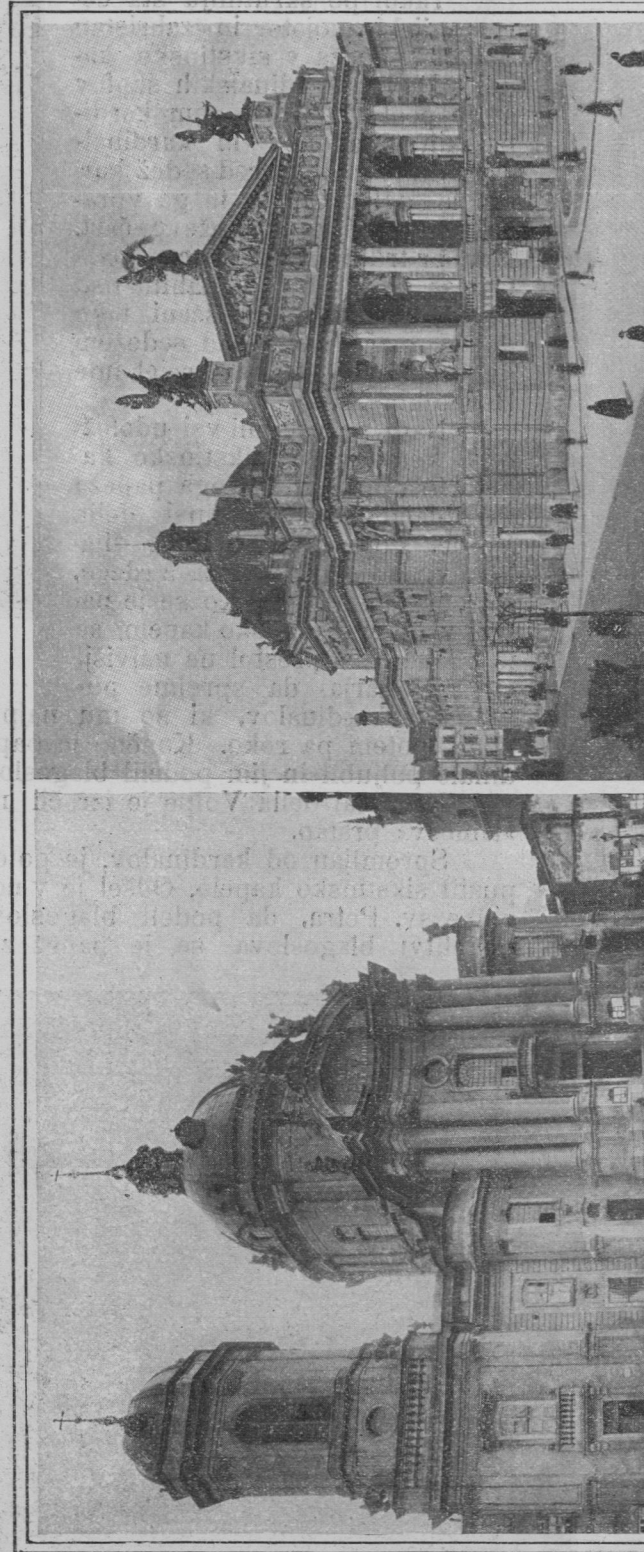
Usoda je hotela, da so se s politiko pokoj. Leona XIII. vred porušile tudi Rampol.ove sanje o papeštvu, in ta usoda je zastavila tudi monsignoru Della Chiesa pot navzgor. Ko je bil izvoljen papežem Pij X., je imenoval za naslednika Rampolli v državnem tajništvu kardinala Merry del Vala. Monsignor Della Chiesa je vendar ostal še štiri leta na svojem mestu. A novi papežev državni tajnik je izposloval, da je bil podtajnik imenovan nadškofom v Bolonji. Ondi je ostal sedem let. Letos maja meseca je bil imenovan kardinalom. Še ne 60 let star je postal zdaj papež. Kot dolgoletni sodelavec Rampolle zbuja papež najlepše nade, da bo uspešno vodil katoliško cerkev.

Iz Rima poročajo, da so bili glavni kandidatje za papeški prestol kardinali Maffi, Ferrata in Ferrari. Dva dni se je vršil boj za prva dva, a medtem so nekateri že začeli agitirati za kardinala Jakoba della Chiesa. Vedno več glasov je dobival ta bolonjski kardinal. Ko sta kardinala Maffi in Ferrata videla, da ne bosta izvoljena, sta se pridružila volilcem kardinala della Chiesa in nato se jima je priključil še milanski nadškof, kardinal Ferrari. Tem trem so sledili najuglednejši kardinali, Vanutelli, Agliardi, Caseta, Cagliani, Mercier i. dr. Tako je dobil Jakob della Chiesa končno 55 glasov. Vseh glasov je bilo 60. Novi papež je bil torej izvoljen z uprav velikansko večino. Nadel si je ime Benedikta po svojem predniku, ki je bil rojen v Bologni, kjer je kardinal della Chiesa do svoje izvolitve deloval kot nadškof. Prosper Lambertini, poznejši papež Benedikt XIV., je bil izvoljen papežem l. 1740. in je vladal do l. 1758. Bil je za svojo dobo jako liberalen duh: sam pisatelj, je bil pisateljem naklonjen. Njegovi spisi obsegajo 15 zvezkov. Kardinalom ga je priporočil v izvolitev cesar Jožef II., češ da bo »vzor vseh papežev«. Grimme ga je proglašil za »najbolj nezmojljivega naslednika sv. Petra« in Voltaire mu je posvetil svojo knjigo »Mohamed II.«

Papež Beredikt XIV. je storil vse, da je povzdignil cerkev, napravil red v državnih financah, vzbudil procvit poljedelstva, trgovine in umetnosti ter je zelo olepšal Rim in Bologno, svoje rojstno mesto. Tega papeža si je izbral sedanji papež za vzornika, kar je zanj najboljše priporočilo. Ker je bil današnji papež učenec, sodelavec in končno prijatelj kardinala Rampolle, se je nadejati, da bo stopal tudi po potih rajnega Rampolle, ki je bil prijatelj Slovanov in slovanskega bogoslužja. A značilno je, da si je izbral novi papež za svojega državnega tajnika kardinala Ferrata, ki je bil prvi kandidat za papeški prestol in je bil odločen pristaš kardinala Rampolle. Sedanji papež in njegov prvi tajnik sta torej bivša sodelavca in somišljenika Rampolle, kar obeta najboljšo vlado. Usoda ni hotela, da bi bil postal Rampolla sam papež, a usoda hoče, da sta danes prva dva moža katoliške cerkve, njen vladar in vladarjev minister, Rampollova odločna pristaša. Sedanji papež ima dva brata, ki sta oba najvišja častnika laške bojne mornarice in živita v svoji palači v Rimu. Papež ni bogat, a jako radodaren in blag mož. Vsi listi hvalijo njegov veliki diplomatski talent ter njegovo sila razsežno izobraženost. Živo se zanima baje tudi za vede in umetnosti. Naj bi se izpolnile vse nade, ki jih goje glede novega papeža narodi, zlasti pa Slovani!

Naše slike.

Lvov začasno v ruski oblasti. Dne 2. septembra so naše čete iz taktičnih ozirov ostavile Lvov in so zavzele za-

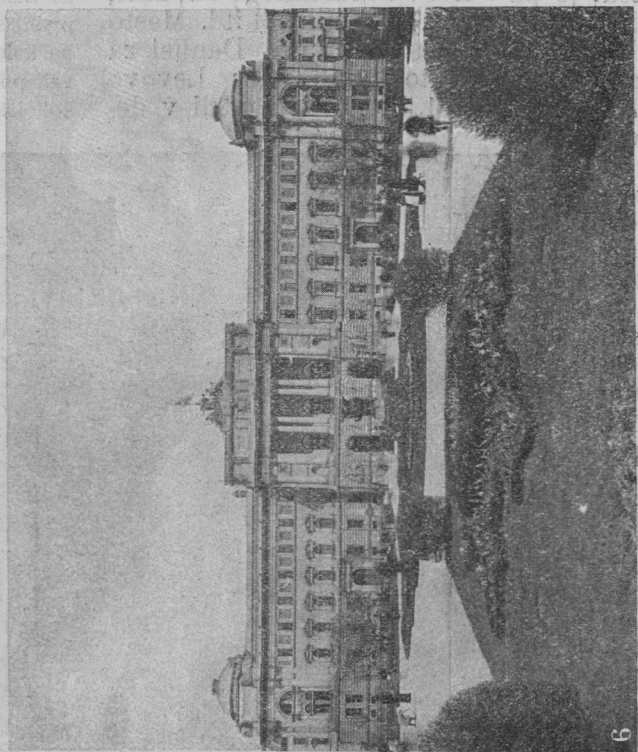
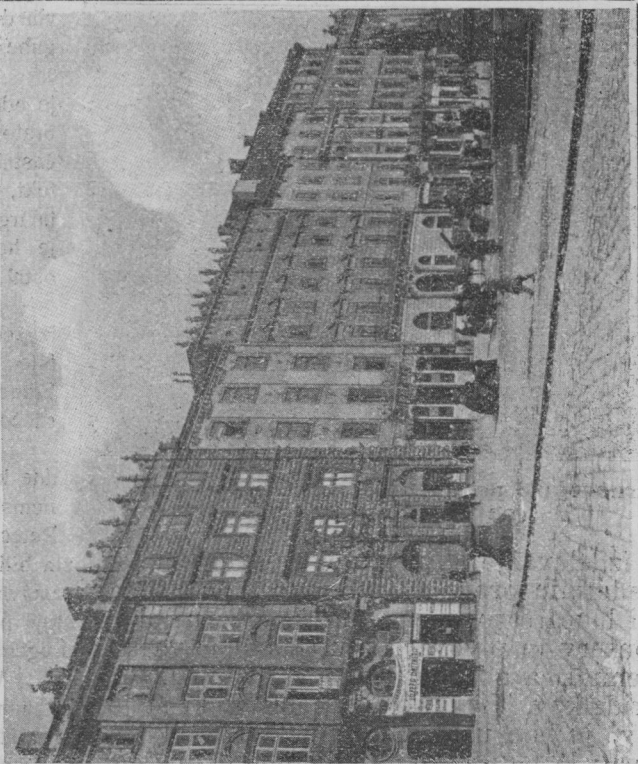
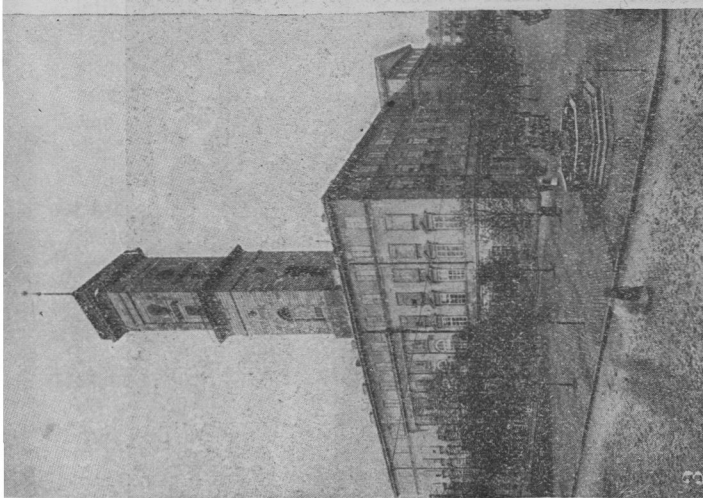
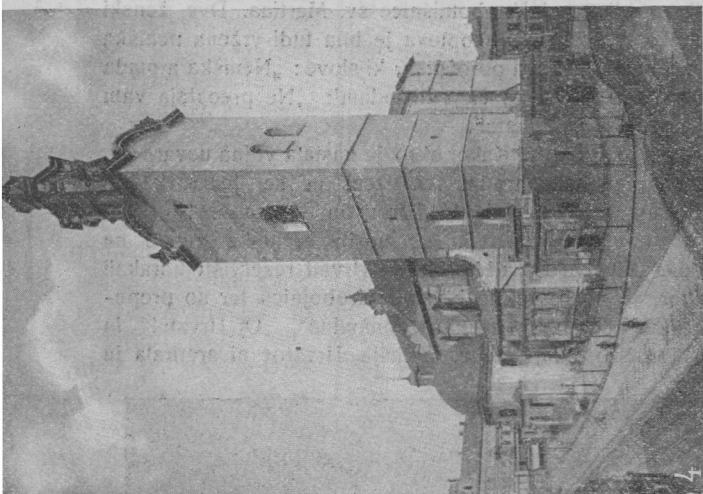
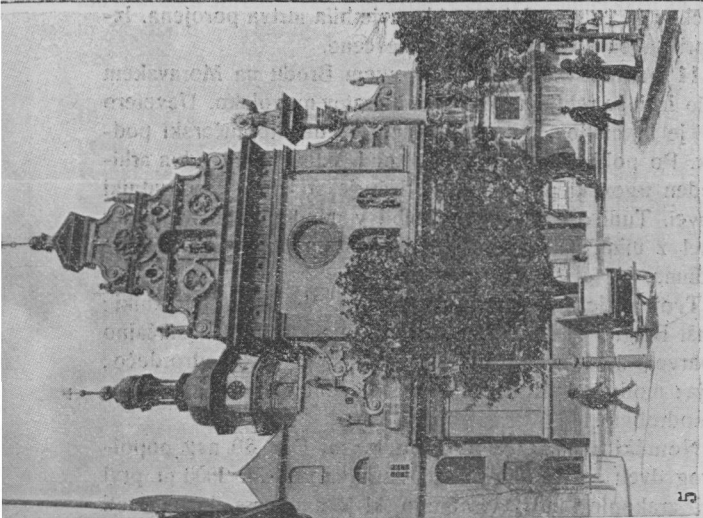
hodno ugodnejše pozicije za koncentracijo, odkoder je že 9. t. m. naša armada zopet začela z ofenzivo proti Rusom. Dne 3. t. m. so Rusi še obstreljevali okoli Lvova ležeče utrdbe, dne 4. in 5. t. m. pa

Darujte za „Rdeči križ“!

so Rusi izpraznjeno mesto zasedli. Dolgo ne bodo mogli ostati ondi, ker naše čete iznova prodirajo proti ruskim in kmalu se pridružijo našim polkom še nemški. Potem bo ruske oblasti v Lvovu in v vzhodni Galiciji konec. — Lvov leži v ozki in

cerkve, armenski nadškof, kalvinistični konzistorij, luteranska nadintendanca in višji židovski rabin. Mesto je jako lepo, z lepimi ravnimi ulicami, ki so lepo tlakovane; ima lepe in široke trge, lepe hiše in palače bogatega sloga. Kažipoti priporo-

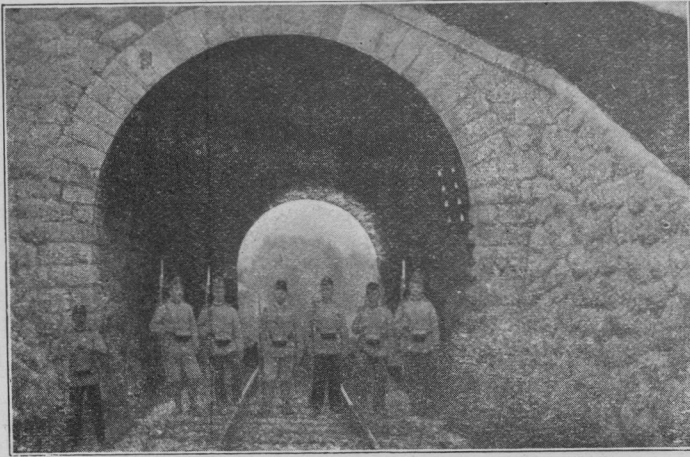

Rusi so zasedli Lvov, ki ga je iz strateških razlogov ostavila naša vojska. 1. Dominikanska cerkev. 2. Mestno gledališče. 3. Stari magistrat. 4. Katedrala. 5. Cerkev ss. Bernardink. 6. Deželni zbor. 7. Lvojsko mestno središče z vrsto starih palač; med njimi poslopje, ki je bilo last kralja Ivana Sobjeskega.

globoki dolini. Sedaj šteje 210.000 prebivalcev, ki so po večini Poljaki, a ostali Malorusi in nekaj Nemcev. Glede veroizpovedovanja so katoličani, židje, pravoslavni, protestantje in Armenci. V Lvovu je katoliški škof, škof grške zedinjene

čajo tujcem, da si ogledajo rimsko-katoliško stolno cerkev v gotskem slogu, grško-katoliško stolno cerkev v italijanskem slogu, bernardinsko in dominikansko cerkev, v kateri je mnogo krasnih slik in kipov velike vrednosti; dalje unijatsko

stolno cerkev v bizantiškem slogu, in armensko stolno cerkev. Vse so iz 14. in 15. veka. Lvov ima mnogo samostanov, po katerih je dobil ime »meniško mesto«. Lvov je industrijalno središče največje važnosti; 35 odstotkov lvovskih prebivalcev se preživlja z industrijami; v Lvovu je mnogo

Naši črnovojniki na straži železniškega predora na Gorenjskem.

tovaren za izdelovanje strojev, železniškega materiala, poljedelskih orodij in strojev; poleg tega uspeva tudi lončarstvo; so pa tudi še tovarne olja, likerjev, konserv in pivovarne. V Lvovu so vsako leto trije semnji, a obenem cvete v Lvovu izvoz poljskih pridelkov. Lvovsko vseučilišče, ki šteje 4824 dijakov, je bilo ustanovljeno leta 1784. in je jako na glasu; je pa v Lvovu tudi mnogo knjižnic, muzejev, historičnih zbirk, srednjih šol itd. Mesto je ustanovil leta 1259 rusinski kralj Danijel za svojega sina Leva. Od tod tudi ime: Levovo mesto — Lvov. Leta 1261. so Tatarji udrli v deželo in razdeljali Lvov, ki je bil na novo zgrajen leta 1270. Poljski kralj Kazimir Veliki se je Lvova polastil leta 1340. Leta 1387. so mesto zasedli Ogrji, ki so ga potem dali za doto princezini Hedvigi, nevesti Ladislava Jagela, ki je mesto pridružil poljskemu kraljestvu. Ob prvi razdelitvi Poljske leta 1772. je bil Lvov z Galicijo in Lodomirijo prisojen avstrijski kroni.

Razne vesti.

Varaždinke za časa vojne. V Varaždinu so z največjim navdušenjem slišali, kako junaško se je boril varaždinski polk pri Šabcu. Zdaj so se pa tudi varaždinske žene odlikovale. Izkaz porodov mesta Varaždina, ki šteje 14.000 prebivalcev, izkazuje, da je bilo od časa vojne napovedi porojenih 38 zdravih dečkov in le ena deklica, ki pa je bila mrtva porojena. Izgube pri Šabcu so torej že nadomeščene.

11 bratov v vojski. V Ogrskem Brodu na Moravskem je odšlo iz hiše rentjeja Korverja 11 bratov na vojsko. Devetero bratov je lajtnantov, eden je kadet in eden topničarski podčastnik. Po poklicu so štirje odvetniki, eden notar, eden arhitekt, eden trgovski profesor, ostali štirje so trgovski sotrudniki in trgovci. Tudi oče teh sinov je bil v mladosti podčastnik ter je hotel ž njimi na vojno. Le težko so ga pregovorili, da je ostal doma.

Trobojnica naših sovražnikov. Vsi naši sovražniki: izvzemši Belgijo in Japonsko, imajo v svoji trobojnici slučajno iste barve: modro, belo in rdečo. Rusija: belomodrordečo, Francija: modrobolordečo; Anglija: rdečobelomodro in Srbija: rdečomodrobelo.

Nemški zrakoplov nad Parizom. Dne 30. avg. popoldne krog dveh se je pojavil nad Parizom v višini 2000 m prvi nemški zrakoplov in vrigel bombo, ki je padla na tla na cesti Retecolletes blizu vojaške bolnišnice sv. Martina. Dve ženski sta bili težko ranjeni. Iz zrakoplova je bila tudi vržena nemška zastava s pismom nekega poročnika, ki slove: „Nemška armada stoji pred Parizom“ in konča z besedami: „Ne preostaja vam drugega, nego da se udaste“.

Vojna in narodi. Kakor hitro je nastala vojna nevarnost, je mahoma prenehala narodni fanatizem in se je razkadilo sovraštvo Nemcev, Lahov in Madjarov do Slovanov. Na Reki so Lahi pozdravljali Hrvate, ki so nosili hrvatske znake na prsih, s klici „Evviva Croati!“ Ko so Hrvati rezervisti korakali na kolodvor, so nosili veliko hrvatsko trobojnico ter so prepevali po reških ulicah „Lijepa naša domovina“, „Oj Hrvati!“ in sokolsko koračnico. In, glejte, policija Hrvatov ni aretirala in

Francoski podčastniki z dresiranimi vojnimi psi pred pasjo bolnišnico.

laško občinstvo jih ni psovalo in opljuvalo! To je storila vojna. V Pragi so se Čehi in Nemci na ulicah bratili ter so prepevali skupno češke in nemške pesmi. Lepo bi bilo, če bi ostala taka edinost tudi po vojni! V Čelju prepevajo naši fantje po ulicah slovenske narodne pesmi, a niti policija niti občinstvo Slovencev-vojakov nista napadala. Značilno je, da Slovenec tudi v težki dobi grozeče vojne poje in poje, vriska in se šali. Pesem mu je zvesta spremljevalka povsod. Čeprav ga muči skrb za svoje in za domačijo, Slovenec prepeva in vriska.

Nemški principi in vojna. Nemški principi so vzgojeni v vojaškem duhu ter se udeležujejo tudi sedanjih vojen. Nemški cesar je prevzel vrhovno poveljništvo nemške vojske na kopnem, na morju in v zraku. Prestolonaslednik Viljem je stopil na čelo gardne divizije, princ Eitel Friderik je imenovan za poveljnika pešpolka. Princ Oskar je poveljnik ene stotnije v 1. gardnem polku. Princ Adalbert je sedaj kapitan pri štabu nemške mornarice.

Princ Henrik, cesarjev brat, najbrže ne bo več aktivno služil. Princ Friderik Leopold, sin princa Friderika Karla, je generalobrst, ni pa v aktivni službi. Mogoče je, da bo dobil poveljništvo kake armade, kakor se je udeležil tudi njegov oče kot poveljnik vojen v letih 1864, 1866 in 1870/71. Tudi sinovi princa Henrika so za beleženi v listah marine, pa niso aktivni. Sin princa Friderika Leopolda, princ Friderik Sigismund in princ Friderik Karel sta polkovnika; princ Friderik Leopold je poročnik pri 1. gardnem polku.

Priporočamo tvrdko Ivan Jax in sin v Ljubljani na Dunajski cesti 17.

izvršile ogromno obkoljevalno operacijo, da so Rusi v nevarnosti, da jih Dankl zajame. Ujel je že mnogo Rusov in zaplenil dokaj vojnega materiala. General **Auffenberg** je po sedemdnevnih bojih v okolici Zamošč-Tyszowka premagal ruske trupe, zajel mnogo sovražnikov in jim vzvel 160 topov. Rusi so zbežali čez reko Bug in Auffenbergova armada jih krepko zasleduje. General **Brudermann** operira v vzhodni Galiciji; zmagal je pri Tarnopolu in Brzežanah, uplenil 50 topov in za-

Zemljevid Srbije in Crne gore ter obmejnih krajev.

Minoli teden.

Tri imena so navdajala minoli teden našo državo s skrbjo in upi: Dankl, Auffenberg in Brudermann. Ti trije poveljniki vodijo odločilne boje naše armade proti Rusom. General **Dankl** je prodril že preko Ljublina, ki ga obstreljuje že deset dni. Rusi so okoli Ljublina zbrali štiri svoje kore. Naše čete so

jel nad 19.000 mož. Na črti Przemislany-Busk-Złoczow se je vršila devet dni huda in krvava bitka. Zlasti v okraju Krasne in Skwarczowa, kjer se je junaško boril naš III. kor, je bil boj ljut proti silni ruski premoči. Rusi so imeli velikanske izgube, a tudi naš kor je precej trpel. Iz taktičnih ozirov se je naša armada 2. t. m. umaknila za Lvov, ki so ga zasedli Rusi 3. t. m. brez boja. Toda že 9. t. m. je začela naša armada, pomnožena

in iznova urejena, zopet z naskoki na Ruse, tako da se vrši Angleži na pomoč več 100.000 vojakov. Da, upajo celo, da jim zdaj na zahodni strani Lvova že nekaj dni velika bitka. Tam pridejo pomagat Japonci. A pomoči ni in če pride, bo že pre-velika je morda odločilnega pomena za vso vojno. Ako naša armada končno popolnoma porazi Ruse, se bodo morali umakniti na rusko Poljsko, kjer jih čakata dve naši armadi pod po-

Srbi so v nedeljo, 6. t. m. prekoračili Savo pri Mitrovici, a naša vojska jih je obkolila in ujela 5000 Srbov, ostale pobila ali pa vrgla v Savo. Srbi so udri čez Savo na treh krajih, a bili so povsod odbiti. Tudi čez Drino so Srbi udri in izkušali prodreti v Bosno. Seveda so bili zavrženi. Bajce so hoteli prodreti do Doboja, zasesti Dobojo, vzeti Sarajevu železniško zvezdo in nato naskočiti Sarajevu. Ta predznanje namen so naše čete seveda izlahka in temeljito pre-

Avstrijska topničarska predstraža s strojno puško.

veljstvom Dankla in Auffenberga. Ruse bodo zgrabile naše armade od treh strani in uničile. S tem pa bo uničeno tudi zaupanje Francozov, katere bodo Nemci potem izlahka povsem premagali. Francozi brez ruske pomoči so izgubljeni, ker angleška pomoč jih ne reši več. Najvažnejši del sedanje vojne se vrši torej danes ob Lvovu; od uspehov generalov Brudermanna, Dankla in Auffenberga je zavisna bodočnost. Že doslej so naše čete odlično zmagovale, dasi je ozemlje zelo močvirno.

Medtem nadaljujejo tudi Nemci zmagovito vojno v vzhodni Rusiji, kjer je general Hindenburg premagal zopet Ruse in se zdaj pomika proti Njemenu.

V Belgiji so zasedli Nemci mesto Gent, trdnjavo Termonde ter se bližajo Antverpam, ki jih hočejo Belgijci ubraniti s povodnijo.

Nemci so prekoračili reko Marne in nekaj korov je že blizu Pariza. Nemška armada je zavezala tudi veliko trdnjavo Maubeuge, ujela posadko 40.000 mož, zaplenila 400 topov in naskaknje sedaj francoske utrdbe južnozahodno trdnjave Verdun, ki jo obstreljuje težka artilerija. Nemški prestolonaslednik je 10. t. m. pri Verdunu dosegel velike vspehe. Med Miauxom in Montmirailom pa so francoske čete s pomočjo Angležev odbile naskok nemških oddelkov, ki so se umaknile dotlej, da pridejo za njimi še drugi nemški kori. V Parizu se strašno boje obleganja. Nemški aeroplani že plavajo nad Parizom in mečejo bombe. Francozi upajo, da jim pošljejo Rusi in

novoga mbreta, ki bo bajce sin bivšega turškega sultana. Danes je v Albaniji zopet vse turško.

EMIL GABORIO:

23 nadaljevanje.

Izgovor krivca.

»Le potrudite se.«

»Hotelo se mi je samo gibanja in svežega zraka.«

»Tako, tako!«

Avstrijski ulanci na predstraži.

»Rad bi se bil otresel omame, ki me je težila že tri dni. Morda poznate tudi vi to duševno stanje. Bil sem kakor brez glave, hodil sem in hodil, po ulicah in trgih, ne meneč se za pot.«

»Vse to je jako neverjetno,« je rekel sodnik.

Dabiron bi bil priznal práv lahko, da je vse to vsaj mogoče. Ali ni blodil enkrat tudi on vso noč brez cilja po pariških ulicah? Kaj bi bil odgovoril, da so ga prašali drugo jutro, kod se je potikal? Toda spomin se mu ni zbudil v tem trenutku, zakaj tisti strahovi so ležali že daleč za njim. Žar boja je bil razvnel Dabirona in z brezobzirno strastjo je jadral proti svojemu cilju: ujeti obtoženca.

»Torej mi ne morete navesti nikogar, ki bi ga bili srečali? Žive duše, ki bi mogla pričati, da vas je videla? Ali niste govorili prav z nikomer?«

»Ne.«

»In niste stopili nikamor? V kavarno? V gledališče? Tudi v tobakarno ne, da si prižgete smodko? To je velika nesreča za vas. Velika nesreča, zakaj — povedati vam moram, da je bila vdova Leruževa umorjena tisti torek zvečer med osmo in dvanajsto uro. Preiskava je natanko ugotovila čas. Izvolite pomisliti v svojem lastnem interesu in spomnite se, kako ste preživeli te štiri ure.«

Navedba o dnevu in uri umora je vidno pretresla mladega grofa. Obupno se je udaril z roko po čelu, toda odgovoril je mirno in odločno.

»Hudo mi je neizrečeno, a povedati vam ne morem ničesar drugega.«

Dijak-prostovolec na straži.

Dabiron je strmel, vedno bolj. Ali je mož v resnici tako nedostopen? Sodnik je odgrnil velike liste papirja, ki so pokrivali dokazila, najdena pri grofu, in dejal:

»Oglejmo si zdaj dokazila. Stopite bliže. Ali spoznate te predmete za svojo last?«

»Da, moji so.«

»Dobro. Vzemiva najprej meč. Kdo ga je zlomil?«

»Jaz.«

»Vi?«

»Da, jaz, pri svojih borilnih vajah z gospodom de Kurtivoa. Prašajte ga, lahko vam potrdi.«

»Zaslišim ga o tem. A kaj se je zgodilo z odlomljenim koncem?«

»Tega ne vem. Prašati morate Subena, mojega komornega slugo.«

»Prašal sem ga že. On pravi, da je iskal tisti kos zama; nikjer ga ni mogel najti. Omeniti moram, da je bila gospa Leruževa zabodena z mečem posebne

oblike. To dokazuje kos tkanine, v katerega je obrisal morilec svoje orodje.«

»Prositi vas moram, gospod sodnik, da ukazete preiskati natančno vse moje stanovanje. Nemogoče je, da se kos ne bi našel.«

»Ukazati hočem vse potrebno. Poglejte zdaj enega svojih čevljev. Postavim ga v sled, ki smo jo našli na umorjenkinem vrtu; ali vidite, da se ujema z njo do pičice?«

Mladi grof je opazoval vse sodnikovo početje s skrbečo pozornostjo. Videlo se mu je, kako raste njegov notranji strah. Ali je bila to zavest krivde, ki je premagovala zločinca? Ali je obu-

Ostanki porušenega mesta Löwen v Belgiji.

paval krivec, videč, kako se zapira pred njim sleherna rešilna pot?

Na vse sodnikove opazke je odgovarjal z zamolklim glasom: »Tako je, res je tako.«

»Ali izprevidite? No, počakajte še malo, preden se zagovarjate dalje. Morilec je imel tudi dežnik; služil mu je v oporo, ko je hodil po vlažnih tleh. Ko se je vgrezal v mehko zemljo, se je odtiskavala seveda tudi okovica na koncu. Pogledajte, tu imam kos gline, v katerem se je odtisnila okovica. In zdaj podržite zraven svoj lastni dežnik in povejte, ali nista oblika in vzorec popolnoma enaka.«

»Take stvari izdelujejo v velikih množinah.«

»Dobro, pa pustiva to. Ali vidite ta ogorek cigare, ki so ga našli na kraju zločina? Kaj opazite na njem?«

»Trabuk« je; zdi se, da jo je pušil z ustnikom.«

(Dalje prihodnjič.)

Skrivalnica.

Kje je gospodar?

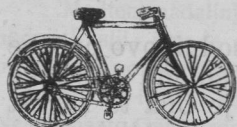
PFÄFF šivalni stroji

PUCH kolesa najboljša v Evropi

IGN. VOK

največja trgovina šivalnih strojev in koles ter posameznih delov

LJUBLJANA, Sodna ul. 7

zraven sodnije.

375

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

62 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304-25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder posluje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Spomnite se na „Rdeči križ“!

Skrbite vojakom za toplo obleko!

Volnene in pavoljnate obujke (Socken), golenice (Stutzen), dolge nogavice, snežne havbe, zapestnice (šticke), bele jopice (takozvane gorenjske jopice), hlače, rokavice;

vse to je dobiti po režijskih cenah v

405

l. kranjski mehan. avtom. tovarni pletenin in tkanin

Dragotin Hribar

Ljubljana, Zaloška cesta 14.

Nič ne pomaga, vsak mora priznati, da je Kolinska kavna primes vendarle najboljši kavni pridatek, ki se odlikuje po svoji izvrstni kakovosti in daje kavi izbornen okus, prijeten vonj in lepo barvo. Obenem pa je pristno domače blago. Vse naše gospodinje kupujejo torej samo

Kolinsko kavno primes in so z njo najbolj zadovoljne.

En sam glas gre okoli o Kolinski kavni primesi: da je najboljši kavni pridatek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Zato jo naše gospodinje tako rade kupujejo in jo tudi drugje priporočajo. Zaradi svojih dobrih lastnosti

se je Kolinska kavna primes priljubila v vseh krogih. Tudi zato jo imajo naše gospodinje rade, ker je pristno domače blago. Priporočamo prav toplo izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno primes in Vas opozarjamo v vašem lastnem interesu, da zahtevate v prodajalni vedno izrecno samo ta kavni pridatek! 120

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ | 0 | 4⁰ | 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka 45

naložen denar. Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

13 priporoča svojo bogato zalogo šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vezenju.

Tovarna v Lincu ustanovljena 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

Manufakturna trgovina J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

Ljubljana Mestni trg 22 nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna za moška oblačila!

Najboljši nakupni vir modernega blaga za ženske obleke iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti rutinšerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur. Izkušeno dobri šifoni, platno, kotenine in drugo belo blago.

152

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Veliko ljubljanskega občinstva se ravna po električni uri v Prešernovi ulici št. 1. Opozarjamo, da bi se vsako posluževal iste, ki kaže pravi čas in je v Ljubljani edina te vrste. Uro je postavila tvrdka F. Čuden. 2

Pod ugodnimi pogoji se prodasta

2 hiši

v Črnučah pri Ljubljani. Vsaka ima 3 sobe, kuhinjo, jedilno shrambo, klet in lastni vodovod. Zraven je do 1300 m vrta s sadnim drevjem. Poizve se pri F. Jerko, Podboršt 10. Ježica. 387

Naročite se na list „Tedenske Slike“, ki je edini slovenski list te vrste! Slovenci, razširjajte ga in pridobivajte naročnikov!

Kupujte pri tvrdkah ki inserirajo v našem listu!

Edina prim. tovarna dvo-koles

„Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica 26.

Zaloga dvokoles, šiv. in kmet. strojev, gramofonov, orchestrijonov itd.

F. Batjel, Gorica

Stolna ulica števil. 2—4.

Prodaja na obroke.

18 Ceniki franko.

KRSTE lesene in kovinaste, okraske za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak, (Koroško). — Iščem solidne zastopnike. 33

Svetovnoznan čevlji sedanjosti z znamko

„The Komfort Shoe“

so in ostanejo vedno najboljši in najcenejši.

Edina zaloga

JOS. SIMA, Ljubljana,

Kongresni trg št. 6. 348

Zaboje in prazne steklenice vseh voda sprejema podjetje Tolstovrške slatine, p. Guštajn, Koroško, če so v dobrem stanju in postavljene franko v Spodnji Dravograd, po sledečih cenah: 1½ literske steklenice po 14 h za komad, ½ literske po 8 h in ¾ literske po 6 h z zabojem vred. — Steklenice drugih voda se polnijo postavljene franko Spodnji Dravograd po sledečih cenah: 1½ literske po 16 h, literke po 12 h in ¾ literske po 10 h ter se umivanje nič ne zaračuna. 4

Najhujši zapeljivec in škodljivec ljudi je velika reklama. Mnogo je ljudi, ki naročajo razno blago in pošiljajo naš denar v tujino le zato, ker so brali v koledarjih, v časnikih ali na lepkih velikansko reklamo. Dobijo navadno slabo blago za dragi denar, potem pa se jezijo, a dobavitelj se iz njih norčuje in reklamacij noče razumeti, ker je druge narodnosti. Kdor torej hoče dobiti zanesljivo dobro in poceni blago, naj se obrne na Prvo slovensko spodnještajersko razpošiljalno, J. N. Sostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5. Če pridete v Maribor, pazite na slovenski napis, da te trgovine ne zamenjate s kako drugo, ki se morda tudi tako glasi, piše pa Schosteritsch, Schusteritsch ali Schusterschütz. 188

Posojilnica v Mariboru

v lastni hiši „Narodni dom“

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ oziroma $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

163

Posojuje na zemljišča in na osebni kredit.

Za nakazilo denarja so brezplačno na razpolago položnice avstr. in ogrske poštne hranilnice.

Rezervni zaklad kron 358.794.75, lastno premoženje zadruga kron 557.439.47.

Triintrideseto uprav. leto. Največji slov. denarni zavod na sever. narodni meji.

Na prvi pogled

opaziš na fini izdelavi, da je blago od največje ljubljanske trgovine z urami zlatnino in srebrnino.

Krasna izbira

uhanov, prstanov, briljantov, obeskov, verižic, modernih kuhinjskih ur, stenskih ur itd.

Tovarniška znamka „UNION“.

Predmeti sezije so

žepne budilke, ure v zapestnicah, moderni manšetni gumbi itd. Prva eksportna tvrdka 212

F. ČUDEN

Ljubljana 201. - Prešernova ul. 1.
Zalogo si lahko vsakdo ogleda ali pa naj piše po cenik.

A. ŽANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani 85
priporočajo oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje. - Zahtevajte cenike.

Miramar

pri Trstu, hotel „Bellevue“, nanovo urejen, oddaljen tri minute od gradu Miramar. - Morsko kopališče Grljan. Elegantne sobe. - Celoletna oskrba. V. BENDA, hotelir. 353

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2, boljšega 2-40, prima polbelega 2-80, belega 4, belega puhattega 5-10, velefiniga snežnobelega puljenega 6-40 do 8, puha sivega 6 do 7, belega, finega 10, najfinejši prsni puh 12 K.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm, dolga 120 cm široka z 2 glavicama 80/60, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhatim perjem 16, napol puh 20, puh 24 K, posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K, Pernica 200/140 cm 13, 14-70, 17-80 in 21 K, zglavnica 90/70 cm 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega črtastega gradla 180/116 cm 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

Najboljši češki nakupni vir. - Naročila od 5 kg naprej franko.

S. BENISCH, DESENICE 180, ČESKO.
Natančnejši cenik gratis in franko. 20

Dobro in ceno kupite v specialni modni trgovini za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3
klobuke, slamnike, čepice, kravate, srajce, drugo perilo itd. itd. 81

Zastonj

dobi 2 $\frac{1}{2}$ m modernega blaga za bluze ali za robece za otroke kdor naroči 5 kg poštni zabojček žitne kave za K 4-50 ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za K 4-70. Pošilja tudi z 2 $\frac{1}{2}$ m blaga vred franko po povzetju Prva Severomor. Prva žitna Kave v Postrelmovu. (Sev. Morav.) Podpirajte podjetje v obmejnih krajih. 21

Na prodaj je

hiša

na Jerški cesti števil. 23, blizu novega pokopališča (Sv. Križ) v Ljubljani. - Hiša ima 5 sob, 4 kuhinje, klet, lasten vodnjak in okrog 700 seznjev vrta. Kraj je miren in zdrav. Plačilni pogoji zelo ugodni. Več se izve v Novem Vodmatu št. 152. 383

407 Sprejme se takoj spreten

POTNIK

za novi SILVA-vrelec pri Tolstovrški slatini, pošta Guštanj, Koroško.

PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNICA

IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA. 136

Glavni dobitki po 400 in 200 tisoč fr.

Turške srečke!

Prihodnje žrebanje 1. oktobra 1914.

Srečka avstrijskega rudečega križa.
Srečka ogr. rdečega križa.

Vsaka srečka ima vrednost gotovega denarja! Vsaka srečka gotovo zadene!

Mesečni obrok od K 2- nadalje. - Pojassila daje za Češko industrijalno banko srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana. 408

Jabolka

in hruške — namizno sadje — od 5 kg naprej po 12 do 60 vin. kg razpošilja A. Oset, posestnik, Guštanj, Koroško. 402

FOTOGRAFSKE APARATE

in vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi fotomauufaktura in drogerija „ADRIJA“ obl. konces. prodaja strupov v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5. Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike. 233

Pomada za obraz

dr. Spitzera je poznana kot izvršno ljudsko sredstvo, ki čisti lice solničnih peg, izpuščaje, in dr.; lice postane nežno, bujno in mladostno. Priporoča se poleg tega za uporabo istotako dr. Spitzerjevo milo za obraz. Cena za komad 60 v, po pošti 80 v naprej plačljivo ali 10 komadov za 6 K franko proti povzetju. Edino pristno podvarstveno znamko sv. Marije pomočnice. Skladišče pri lekarnarju Vladku Bartoliću, (b) Zagreb, Jelačićev trg št. 10. (362)

384

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Centrala: Trst. - Telefon števil. 100.

Postrežba točna.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča in kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejšo opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in, na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omožanje itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe, v Trstu. Brzovozne proge Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. i. II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek »Jadranske banke«.

Zmerne cene.